

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК III

Ч. 3.

СУБОТА, 8. СІЧНЯ, 1921

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 8th 1921.

No. 3. VOL. III.

Новинки.

Кажуть, що Совіти планують весняний наступ на Румунію і Галичину.

ПАРИЖ, 5. січня. — Як повідомляють сьогоднішні мілітарні експерти, російське правительство планує весняний наступ на Румунію і Галичину. Незадовго до цього в Галичині Росія переконала критиків, що російська армія піде на наступ на її території, коли на це дозволить їй погода. Франція отворто приготується до походу Польщі на випадок наступу Росії на Галичину. На це шість ухвалено вже кредит. Можна сподіватися, що Франція через свої союзи буде поспішати й інших до війни.

Румунія має мати 400.000 вивчених жовірів, готових до скорієї служби.

Сім убитих і 22 ранених в комуністичній заворушці в Німеччині. БЕРЛІН, 5. січня. — По жорній комуністичній заворушці, в якій зібрався застрілений поліцейський, коли пробував втікати, поліція в Фальберг почала стріляти на ворохобничих комуністів і убила сім осіб а 22 ранила.

Вечером, по похороні, товпа пробувала штурмувати поліцейські баракі. Поліція дала кілька вистрелів через голови товпи як остерогу, однак коли товпа тиснула далі підходила, почалася смертельна стрілянина.

Поліція арештувала 40 осіб, між ними провідника комуністичної партії.

Аліанти забирають ся з Батуму. ЛОНДОН, 4. січня. — Доносять, що в чорноморському порті Батум виходить безпорядки. Положене є так серйозне, що аліанти висилають воєнні кораблі з Константинополя до Батума, щоб загарантувати безпеку евакуацію чужинських підданих.

Совітські дивізії здож галицької і румунської границі.

ЛОНДОН, 1. січня. — В румунських урядових кругах викликали великий переполох вісти про дальше концентроване червоних військ здож галицької і румунської границі. Як доносять з румунських урядових кругів, більшовики нагромадили вже здож галицької і бесарабської границі найменше 14 червоних дивізій. В англійських військових кругах говорять ся зовсім певно про небезпеку, яка грозить Румунії і Польщі.

Природною річчю було би, як би Румунія заключила військовий союз з Польщею. Але вона сего доси оминала, щоби не дати совітському правительству причини до опрадання наступу. Треба однак надіятися, що між Польщею і Румунією приде до якогось військового порозуміння на слу чай, коли би червона армія розпочала наступ проти Польщі або Румунії.

Воєнний стан в Будапешті.

БЕРЛІН, 1. січня. — Наспівши нині з Будапешту вісти до

Ув'язнені голови робітничої партії.

КОПЕНГАГА, 1. січня. — Власти в Норвегії видали приказ ув'язнити голови робітничої партії. В акті обжалована говориться ся, що робітничі партія посередничить в передачі з Росії і поширюванню більшовицької літератури по других краях. Про се доносить телеграма з Христіянії.

Телеграма додає, що поліція в місті Вардо, на північно-східній побережжю Норвегії, сконфіскувала 2½ тони більшовицької літератури, перевезеної до Норвегії з Росії.

Відень не має чим платити своїм робітникам.

ВІДЕНЬ, 1. січня. — Рада міста Відня дала нині до відома загалу, що не має вже грошей, щоби виплатити платню урядникам, яким по конець грудня належить ся 75 мільонів корон.

Міський касієр і двох членів ради удали ся до міністерства фінансів з просьбою о позичку. Однак надія на позичку дуже слаба, бо й саме міністерство фінансів знаходить ся в немальших фінансових клопотах.

Центральна юнія державних слуг вислала меморіал впрот до міжліантської комісії, складаючи вину на аліантів за фінансову руйну Австрії, яка нині не є в силі покрити біжучої платні державних слуг і урядників. Все се вказує, що Австрія є вже над берегом цілковитого банкруцтва. Нові державні чи міські податки є немислими.

Вартість валюти паде шораз даліше в долину, а в міру сего купці підвищують ціни за товар до неможливої висоти.

Комуністична пропаганда серед англійських безробітних.

ЛОНДОН, 1. січня. — Одним з найважливіших питань, яке стоїть перед англійським правительством, є справа безробіття. Під теперішню пору Англія числить вже мільони людей, позбавлених праці. Між безробітними, а передовсім в Лондоні, Манчестері, Бірмінгемі і Глазгове ведеть ся енергично комуністична пропаганда. Найбільше прихильників зискують комуністичні агітатори серед буйних жовірів. Их організація "Нюк" (Нейшенел Юніон Екс-Сервіс Мен) виявляє велике заінтересоване в зборах і видає вже багато памфлетів, в яких визнає до повалення теперішньої суспільної системи і естановляти робітничої держави. Взагалі організація "Нюк" є організацією боевою, яка радо підійме боротьбу за свої права.

В Норвегії викрито плян на викликание революції.

КОПЕНГАГА, 1. січня. — "Політкен" доносить, що в Норвегії викрито плян на викликание революції. Робітничі партія в Норвегії, яка ще в 1918 р. прийняла програму Комуністичного Інтернаціоналу, мала розпочати революцію, підложивши огонь під величезні склади дерева в Христіянії, щоби звернути туди цілу увагу столиці. Користуючи з сего, революціонери мали обсадити військові баракі і поліцейську стацію, ув'язнити членів кабінету і урядників та повідомити провінцію про революцію і успішне здобуте столиці. Як доносять часописи, влади довідали ся про плян і його ударивши.

В Норвегії викрито плян на викликание революції.

КОПЕНГАГА, 1. січня. — "Політкен" доносить, що в Норвегії викрито плян на викликание революції. Робітничі партія в Норвегії, яка ще в 1918 р. прийняла програму Комуністичного Інтернаціоналу, мала розпочати революцію, підложивши огонь під величезні склади дерева в Христіянії, щоби звернути туди цілу увагу столиці. Користуючи з сего, революціонери мали обсадити військові баракі і поліцейську стацію, ув'язнити членів кабінету і урядників та повідомити провінцію про революцію і успішне здобуте столиці. Як доносять часописи, влади довідали ся про плян і його ударивши.

Англії доносять про концентрацію совітських військ.

ПАРИЖ, 1. січня. — Вплив чимраз більше зростаючої більшовицької пропаганди і небезпека зі сторони великої червоної армії, яка тепер реорганізує ся, даєть ся відчувати у всіх пограничних краях, почавши від Балтійського моря аж до Малої Азії.

З урядових англійських жерел доносять, що нагромаджуване червоних військ здож границі Румунії відбуваєть ся даліше. Англійські військові агенти доносять, що туди прибуло багато нових червоних дивізій. Се нагромаджене може мати потрібну ціль: Перше — на случай війни з Польщею вдарити на праве крило польської армії і зайняти східну Галичину. Друге — розпочати війну з Румунією, щоби відзискати Бессарабію і поширити більшовицький режим через Румунію на Балкан. Третє — вдарити через східну Галичину і дати поміч робітникам на Угорщині, де надіють ся в короткім часі нової революції.

Утворене Комуністичної Партії в Франції.

ПАРИЖ, 31. грудня. — Ліве крило французької соціалістичної партії, яке голосувало за злукою з Третім Інтернаціоналом, ухвалило на своїм останнім засіданні конгресу в Тур, прийняти назву "Комуністична Партія Франції". Перший раз існує в Франції легальна партія, яка отворто стремить до повалення теперішньої системи правительства. Се є вислід конгресу соціалістичної партії в Тур, де на 4.000 делегатів 3.000 заявили ся за Третім Інтернаціоналом, який стремить до революції в цілм світі.

Французька соціалістична партія мала числити в останніх часах около 5 мільонів членів. Три четверті членів колишньої соціалістичної партії зірвали з давню тактику і парляментарними методами рішили ужити свою енергію, щоби являти, легально і нелегально, коли знайде потребу, то й силою, повалити буржуазний режим в Франції.

Партія видала маніфест.

ПАРИЖ, 1. січня. — Комуністична Партія Франції видала маніфест, в яким визнає своїх членів до безумовного послуху і карності у всіх зарядженнях Третого Інтернаціоналу. Маніфест визнає до безумовного переведення організації партії, щоби сям промостити дорогу для пролетаріату до здобуття політичної і суспільної контролю. Маніфест кінчить ся такими словами:

"Франція робітників, Франція, яка нині бореть ся проти капіталістичного режиму, режиму війни і руйни, режиму рабінства, визиску і неволі — ся Франція є на нашій стороні... Вона зі всіма прочими секціями Третого Інтернаціоналу має боронити мира, права народів і революції, які є загрожені імперіалістами, які ховають свої класові інтереси під національну оборону.

"Задача, вложена на нас, є величезна. Але се нехай нас не лякає. Над старим світом зносить ся вже дух нових часів. В Росії зродила ся революція і вона росте нині скоро у всіх краях світа, нахочаючи мільони і мільони прихильників.

"Буржуазний лад почав вже хитатися в своїй основі сечас після кровавої війни. Ми маємо лише завдати йому послідний удар. Ми не думаємо розпочинати якесь авантюристичне заворушення. Як добре уружені і вправлені жовіри, маємо приготувити окопи, з яких підемо до наступу, маючи все на оці добре уруженого ворога. Нехай же революційні сили французької соціалістичної партії, яка є Комуністичний Інтернаціонал."

Немецьке правительсто видає совітського представника.

БЕРЛІН, 1. січня. — На приказ німецького правительства, представник російського совітського правительства Віктор Коп зібрав висланий з границі Німеччини "за більшовицьку пропаганду".

Німецьке правительсто оскаржує Копу в тім, що він через своїх агентів організував з російських воєнних півників і червоноарміїців, інтернованих в Німеччині, червону армію, готову підняти революцію в самій Німеччині.

Бритійський кабінет піддержує Францію.

Лондон, 30. грудня. — Сьогодні відбуло ся довге засіданне кабінету після якого оповіщено, що британське правительсто одобрить наступ французьких військ в долині Рур і окупацію Франкфурта, щоби таким робом приневолити Німеччину до розоруження її неправильних військ.

На конференції в Спа Німеччина зобов'язала ся розоружити свою горожанську гвардію і поліцію безпеченства, істноване яких вважають ся небезпечним для антантів.

Франція хоче зайняти рурську область.

Париж, 29. грудня. — В виду того, що Німці відказують ся розоружити свою горожанську гвардію у Східній Пруссії і Баварії, Франція має охоту зайняти рурську область, але не знає, як поставити ся до такої акції Велика Британія — чи буде піддержувати її, чи спротивити ся. В сій справі відбудеть ся конференція з прем'єр Лейт вислав сьогоднішні до Лойд Джорджа, представляючи її як таку, що

Держави антанті занепокоєні становищем Німеччини і Савітської Росії.

ПАРИЖ, 29. грудня. — З європейських кабінетів почали добувати ся воєнні поголоски, а Німеччина ускладнює положення, давши сьогодні ризку відповіді антанті в справі розоруження горожанської гвардії.

У своїй відповіді Німці навізують домігане антанті з фінансовою конференцією в Брюсселі, заявляючи, що конференція не може бути успішною при таких пересадних доміганях.

Формальну відповідь вручено італійському і французькому амбасдорам і управителям британської амбасади. Устною дано до зрозуміння, що фінансова конференція може бути зрвана.

Тутешні французькі урядники називають визане політичних і економічних справ безстидністю і заявляють, що се може довести до серйозних комплікацій.

В європейських кабінетах кружляють знова воєнні поголоски. Осередком тих поголосок є Росія і Німеччина. Кажуть, що Німеччина дуже цікавиться ся воєнними приготуваннями Росії.

Доносьть, що більшовики громадять маси війська здож західної границі, приготуваючи ся до весняного наступу на пограничні краї, а Німці з тим грізніша, що Кемаль Паша є в згоді і порозумінню з російськими більшовиками.

Видляді мовою великої кампанії зі сторони більшовиків уважають ся такими певними, що антанті, як кажуть, формують свою політику згідно з тою можливістю.

Французька палата постів вже асигнувала 60.000 франків на доставу воєнного матеріалу для пограничних країв, яким, як приписують, загрожую наступ червоних. Розходить ся голдово о безпеку Польщі і Румунії. Совіти мають 100.000 кавалерії. Французьке міністерство заграничних справ заявляє, що совітський міністер війни Троцький подовів недавно тому силу дивізії червоної кавалерії і в ній, як обчислюють, є тепер 100.000 людей.

Здовж естонської і лотвійської границі Совіти мали зібрати інших 100.000 війська.

Антанті залежить багато на тім, щоби пограничні краї служили забором проти більшовиків. Естонія і Литва вважають ся приязними, але Литва хилить ся до Росії.

Конгрес жіноцтва сходу.

Лондон, 28. грудня. — З Москви доносять, що дня 1. лютого, 1921 р. відбудеть ся в Москві великий конгрес жінок сходу.

Каже, що Англія втратила свій вплив на Сході.

Париж, 25. грудня. — Бритійський престиж на Сході цілкомовно впаде і англофільство заступає ся тепер більшовицтвом. Так висловив ся, як доносить більшовицька преса, совітський шеф бюра орієнтальної пропаганди Павлович. Він каже, що Індія стоїть тепер отвором для совітського впливу. Павлович говорить, що Велика Британія сама собі винна, бо дозволила Грекам вда-

потребу негайного пологдження.

риту на Анатолію, наслідком чого Кемаль Паша, провідник турецьких націоналістів скріпив духа свого війська тим, що проголосив Совіти дійсним оборонцем людства, в протиставленю до британського панованя.

Результатом того, що Агданістан пересяк комунізмом, що в Бухарі заведено Совіт, а ціла Персія дїстанеть ся неминучо під політичну а може й економічну контролю російського Совіту, особливо як аграрний рух в тім краю, який піддержує ся Москвою, буде дальше поступати в теперішніх темпі.

Порядок і добробут в Савітській Сибірі.

Сіетл, Ваш., 25. грудня. — Східний Сибір, що знаходиться під повною контролею Совітів, не знає ні голоду, ні алякогодічних напиктів, ні прости туші — говорить Роберт С. Шов, що саме верну в Сибір, де їздив в справах торговлі з Братями Караєвими, най більшою на Сибірі фірмою звірячих шкір.

Шов говорить, що населені тої області є вдоволені, добре прокормлювані і взагалі живе в добробуті. "Хабарництво є тепер незнане на Сибірі — каже сей Американець. Бюзнес у всіх областях іде добре і нема нігде паскаротва. На род ввічливий і приязний, але домагаєть ся від чужинців, щоби вони придержували ся російської методи строгої чесноти".

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

З 70 нових фабрик 56 побудовано на Україні. МОСКВА, 1. грудня. ("Роста", Відень). — На посліднім засіданні Всеросійського Центрального Екз. Комітету Рикков предложив звіт про діяльність фабрик "Авангард". ("Авангард" значить "передня сторожа" у військовому значенні; тут "авангард" означає передню сторожу в промислі, отже найкращі фабрики.)

Загалом побудовано таких фабрик 70, з сего 14 в центральній Росії, а 56 на Україні.

В околиці Києва відкрито великі поклади вугля.

МОСКВА, 30. листопада. — В околиці Києва відкрито великі поклади м'якого вугля. В короткім часі буде отворений цілий ряд копалин.

Товариші Робітники! Не забувайте про "Укр. Роб. Вісти!" Використайте кождо нагоду для оказаня їм поміч!

ПРЕДСТАВЛЕНА В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

В СУБОТУ, ДНЯ 8. СІЧНЯ 1921, Товариство Бандурист відіграє одну з найкращих комедій п. н.

"ВОРОЖБИТ"

Штука дуже интересна і всіх здоловить. ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.

В ЧЕТВЕР, ДНЯ 13. СІЧНЯ 1921 Аматор. Кружок Тов-а Чкальній Провітра відіграє чудову драму з часів турецьких наїздників на Україну в 5-ох діях з під пера В. П. Товстоліса п. н.

"ЗА ДРУЗІ СВОЯ"

Штука надзвичайно интересна, тому старайтесь завчасу купити тикети, щоб відтак не жалували, що за браку тикетів ви не змогли бути присутні на сім представленю. ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35ц.

В СУБОТУ, 15-го СІЧНЯ, 1921. Драматично-Співачий Кружок Укр. Робітничого Дому відіграє по раз перший на сцені, драматичну продукцію з шатрського життя в 5-ох діях С. Черкасенка п. н.:

"ХУРТОВИНА"

Згадана продукція виставляють ся по раз перший на сцені, при зовсім нових декорациях, котрі спеціально роблені для сеї вистави, та сценічних ефектах модерного театру. Се є одинок сенсаційна продукція в сім сезоні на сцені Укр. Робітничого Дому. Куртина підносить ся точно о годіні 8.00 вечером.

"Діточий" тиждень на Україні.

МОСКВА, 8. грудня. ("Роста", Відень). — Росія і Україна святкували тиждень "дітчий". Для дітчий уладжено величезні переїзди автомобілі з веселими дітьми. В театрах відбували ся спеціальні представлення для дітчий. Весь матеріял на одіж, який був під рукою на Україні, ужито на одіж для дітчий.

13 мільонів пудів вугля за пів місяця.

МОСКВА, 8. грудня ("Роста", Відень). — "Економічне добуття в Донецькій басейні за першу половину листопада, вносило 12 до 13 мільонів пудів.

За рік випродуковано 17 мільонів пудів цукру.

МОСКВА, 8. грудня ("Роста", Відень). — "Економічне добуття в Донецькій басейні за першу половину листопада, вносило 12 до 13 мільонів пудів.

Засіб збіжжа на Україні.

МОСКВА, 30. листопада. — Комісія публічного харчування в Радянській Україні має до своєї розпорядності 30 мільонів пудів збіжжа.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by The Ukrainian Labor News Ass'n. 509, Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Subscription \$4.00 a year. Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

видаються два рази на тиждень: в середу і суботу.

Видане Владиславом Створинським “Українських Робітничих Вістей”.

ПЕРЕДПЛАТА \$4.00 НА РІК.

Редакція за оголошення не відповідає.

Рубрикується не звертати ся.

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS 509, Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ГНАТ МИХАЙЛИЧЕНКО.

Комуніст - боротьбіст, замордований чорною сотнею в Києві в ніч з 21 на 22 листопада 1919 р.

(З приводу розколу смерті.)

Могли на тернистому шляху пролетарської революції шпори зростають все більше. Мученики комунізму вже не обмежують ся однією країною, державою та расою. Люди ми загнали наші отверсті рани від замордованих провідників німецької робітничої класи, Карла Лібкнехта та Розі Люксембург, як люта ненависть чорної реакції почала косити наших товаришів на Угорщині. Від колодних скель Фінляндії, з її тисячами робітників, що падає від рук білогардійських банд Маннергейма аж по той бік океану в Злучених Державах Америки, а їхнім “демократичними” погромами і лічбованими комуністами, від замучених борців Ерину по той бік проток у Франції, — всюди по лінії землі герої мученики комунізму падають і всюди розкидані могили наших товаришів.

Та даремно перелякана буржуазія намагається в шаблонному сказі помститися за неминучий завал свого панування. Убийство Жана Жореса у Франції, Джамса Коноді в Ірландії, та багатьох інших товаришів в Росії і на Україні не врятує капіталізм від розбиття в порох. Бо це лише їхні тіла є мертві, тіла, та не дух, що живе незломний в серцях комуністів по цілому світі. Дух безсмертного ідеалу пронизує нас натхненем і підносить нас в нашій боротьбі, а смерть наших товаришів ще більше зміцнює наші сили для нових боїв і перемог.

Ані врятувала і не врятує себе контрреволюція на Україні новими жертвами польського “визволення”, так само як не могла вона себе врятувати перед тим денікінським наїздом. Хоч як численні були жертви революції на Україні, хоч і багато загинуло на шибеницях робітників і селян від руки реакціонерів, але і саміх-же їх було спалено на попіл в подумки революції.

Та коли наслідують до нас вісті про нових борців, що падає в боротьбі, про товаришів, що підвищені і замучені на смерть, — наше серце болить. А кожний раз, коли приходять вістка з України, одного з теренів світової революції, вона приносить нам нові скорботи за тих, що падає в боротьбі в армії за комунізм.

Ось якраз з таким почуванням жалью ми дістали вістку про смерть одного з наших найкращих, найдорожших товаришів, Гната Михайличенка. Його було піймано в Києві під час боїв за те місто в листопаді 1919 року, і разом з двома іншими товаришами, Клавом Ковалевим та Василем Чумаком, в ніч з 21 на 22 листопада всіх їх російська чорна сотня замордувала в контррозвіді.

Хотіли-б ми сказати тут кілька слів про одного з них, про Гната Михайличенка, котрого ми знали особисто і який грав таку визначну роль в комуністичному русі і в революції на Україні. Його імя треба встановити разом з іменами товаришів Нероновича, Пятакова та інших провідників комуністів, що загинули на Україні від руки українських націоналістів в 1918 р.

Гнат Михайличенко, син українського селянина, родився в 1886 р. на Слобожанщині, в селі Деркачах, коло Харкова. В тому-ж селі він одержав і освіту, в різничій школі, але не скінчив її через свою революційну діяльність. Він брав участь в революції 1905 року, і подібно багатьом ученикам тієї різничої школи, був діяльним працівником в рядах партії соціалістів-революціонерів. За свою підвладну роботу серед селянства, за участь в партії його було арештовано, тримано кілька років в харківській тюрмі, суджено, позбавлено прав і заслано в північну Сибір на 10 років. Але революція 1917 року повернула його на батьківщину. Підчас керенщини його було взято до армії, але доля хотіла зробити з него боєвика пролетарської революції.

Ся революція знайшла вже його в передовій лінії українських працюючих мас, як провідника лівого крила української партії соціалістів-революціонерів. В дійсності він ще за часів попередньої революції був максималістом серед с.-р., — отже належав до фракції с.-р., котра ще в 1906—7 рр. обстоювала соціалістичну революцію.

В 1917 р. в листопаді його вибрано від України по списку У. П. С. Р. депутатом до російських установчих зборів. Поміж українські депутати відмовились взяти участь в установчих зборах, його було делеговано з групою пів туси на інших депутатів представляти Україну на отвореному установчих зборів і перешити заставу від імені України і з'ясувати відношене України до російських установчих зборів і про причини здержаня її від участі в них. На одному з перших і останніх засідань тих зборів ту заставу було перешито в українській мові, — перешито не без супроводних вигуків з обвинувачуванням в “націоналізмі” при загальному роздратованню соціал-патріотів і сприятливому відношенню з боку більшовиків. Тоді саме російський парламент перестав існувати, на його місце постала радянська система.

Гнат Михайличенко був вибраний так само і до українських установчих зборів, котрі, як відомо, також не збирались, але вже завдяки диктатурі гетьманської України і німецьких генералів.

Михайличенко був одним з тих семи членів центрального комітету У.П.С.Р., що їх укр. е. д. Ковенко, або краще правітєльство Центральної Ради арештувало 15 січня 1918 року, в Києві, в приміщенні Центральної Ради, саме тоді, як київські робітники зробили повстання. Іх було обвинувачено в змові з більшовиками проти влади Центр. Ради. Ім загрожувано розстрілом і тримано під арештом до розсідження “зради”, але захоплене Києва більшовиками визволило їх з бундгарні.

Він працював з лівим крилом У. П. С. Р. і підчас перебування в Києві більшовиків розпочав був організацію конференції лівих укр. с.-р. В той же час в Києві при його найближшій участі організовано було першу укр. с.-р. щоденну газету “Боротьба”, котра почала виходити в будинку друкарні, де попередньо виходив чорносотенний орган “Киевлянин”. В дійсності Гнат Михайличенко був головним редактором “Боротьби”, крім него працювали Еланський Піддубний, Бачинський. З приходом німців і поворотом У. Центральної Ради, він лишився в Києві з кількома товаришами, котрим всім загрожено за їх пацію в обітничих рядах арештом і судом. Тільки після того, як націоналісти довідалися, що ці товариші врятували жите соткам неповинних людей, заарештованим в горячій боротьбі, вони зрештє ся упоряджували “процесу”.

Центр. комітет У. П. С. Р. а в дійсності ніколи Німців на Україну не клякав, то зробила групу людей, з котрих дві-три

особи були з тих членів центр. комітету, що брали участь в сій справі. Але при приході Німців на Україну цент. ком. ухвалив спробувати зробити все, що можна для переведеня соціалізації землі навіть в присутності Німців (? — Ред.). Надії було мало, але ще менше було надій на негайне вигнане Німців. Таким чином в ц. к. лишилися і праві і ліві, останні були в опозиції, але не виходили з ц. к. і з партії, чекали на зїзд і захоплене всієї партії в свої руки.

Гнат Михайличенко був вступив з ц. к., подав був заставу, але обговорене її на засіданні відсувало, аж доки не став ся гетьманський переворот. Так само він вийшов зі складу редакції “Боротьби”, котра потім перейшла була до рук центра і хиталась на всі боки. Але все-ж таки се була його стаття в останньому числі “Боротьби”, стаття, в котрій закривавано робітництво і селянство до боротьби з Німцями і гетьманом. Се було в день перевороту. “Боротьбу” було замкнено. Лівих членів ц. к. переслідувано і ловлено по місті. Російські білогардійські офіцери, німецькі жовніри і гетьманська поліція заарештували Еланського (нині члена Ц. К. К. П. (б.) У.) разом з Гнатом Михайличенком. Се було день около 6. мая 1918 р., саме коли вони мали перетарбувати геть з Києва, де їх чорна сотня добре знала. Арешт сих товаришів одначе не зашкодив захопленню лівими товаришами центр. комітету У. П. С. Р. на зїзд, що відбув ся 18. мая 1918 року. З того часу почалося утворення У. П. С. Р. фракції “централістів”, тимчасом як офіційна на партія була вже все просякнена духом комуністичної політики.

Той арешт нашого товариша був вже другим по черзі київським арештом; перший раз се зробила “демократична” українська Центр. Рада, а другий, вже новонароджена, але також українська отверта контрреволюційна влада. Проте не довелось товаришова і на сей раз дойти сидіти в тюрмі, бо через кілька тижнів він пограбовив приспяти острій гір своїх вартових і утекти геть. Переховуючись, він подав ся на Слобожанщину, де перебув ціле літо і осінь.

Коли вибухла в листопаді 1919 року революція проти гетьмана Скоропадського, німецької армії та російських добровольців, він знова повернув до Києва. Після того, як У. П. С. Р. розколотась на дві фракції, а потім і дві партії, Гнатко Михайличенка (Гнатко та Михайличенко — були його псевдоніми) лишив ся в рядах лівої течії, котрої він сам власне і був провідником. Тимчасом, як не зважаючи на єдність У. П. С. Р., центристи взяли участь в Директорії разом з Петлюрою, офіційна партія видала заклад до скінненя гетьманів і до недовіри до соціал-патріотичної Директорії. Та згодом і вся У. П. С. Р. принала назву комуністів (1919), тоді як центристи вели свою політику далі.

Гнат Михайличенко еще при Директорії став на чолі газети “Боротьби”, котра в січні 1919 року знова почала була виходити. Та так само як коли її придушили гетьмані, так тепер її придушила Директорія.

Та 7. лютого Київ займають українські червоні війська і тоді “Боротьба” знова звільняє ся на світ. Підчас сего періоду радянської влади на Україні Гнат Михайличенко брав участь в радянському уряді і був народним комісаром продовольчих справ. Тут нам треба сплинтити на деяких моментах історії Радянської України.

В літі 1919 р. українські націоналісти перли назад до Києва. Завдяки їхнім контрреволюційним зусиллям, та може нещасній близькості деяких тр., спроба червоної армії пробитись через Карпати на Угорщину скінчилась ся невдачею, Угорська Радянська Республіка, загинула, а Денікін,

піддержаний мільонами англійських фунтів штерлінгів допомоги, амуніцією, зброєю, наїзав на молоду Українську Радянську Республіку зі сходу. Замишляючи Галичину Польщі на бажане своїх панів в особі Англії та Франції, Петлюра кинув всі свої сили, зєднані з силами Галичан на Радянську Україну з заходу. Ось в такій боротьбі, поміж двох фронтів опинилась Україна, і в такій обстанові тов. Михайличенко разом з цілою армією борців боронив робітничу владу від своєї і чужої контрреволюції. Та вороги перемогли. Київ знов дістав ся до рук контрреволюції, російської чорної сотні. Се було 30. серпня 1919 року.

Та не зміг нічого вдяти Денікін на Україні. Довкола Києва лютувала жорстока війна. “Матір городів руських” переходила протягом осени 1919 року кілька разів з рук до рук. Петлюраціза нагнаво з Києва, прийшли денікінці, за ними повстанці, потім зїзв денікінці. Всяю на Україні організовано повстання. “Боротьбісти”, що лишилися на Україні обернули ся у військовий штаб, членів всіх зємобільовано, місцями вони тримали цілий фронт, — доки Денікін не було в кінець знищено.

Та між ними, що опинилися в Києві підчас його занятя Денікін був якраз і Гнат Михайличенко. Лихий випадок настихнув на него денікінських шпіонів, його було зашпелено і в ніч з 21 на 22 листопада замучено на смертній в тортурній камері чорносотенної контррозвідки разом з іншими товаришами — Клавом Ковалевим і Василем Чумаком. Скоро потім до Києва вступила червона армія.

Дорогий Товаришу, твоє тіло мертве, але дух твій живе у нас всіх, в твоїх товаришів і кличе нас продовжати надалі наш спільний бій за остаточно визволене світ від ярма капіталізму.

Той хто бачив тебе, ніколи не забуде твого холодного, проймаючого, не погасючого вогню твоїх блакитних очей, а той, хто хоч раз чув твій глибокий, твердий, непохитний голос, що тим більше вражав, чим спокійнішим він видав ся, — той завжди тебе пам'ятатиме, як пам'ятають того, з ким наша доля нас на віки злучила.

Товариш був не тільки добрим організатором, він був також добрим провідником У. П. С. Р., а потім Української Комуністичної Партії (боротьбістів). І се також дякуючи в значній мірі йому і за його участю У. П. С. Р. стала комуністичною та прилучилась до великої пролетарської армії, що бореть ся під прапором III Інтернаціоналу. Будучи людиною звичайної розумової здатности він давав ідеологічний напрям “Боротьбі”, а ніколи знаходив час і для “праці на полі красного письменства. Він був добрим художником, що любив ся в малюванні, залюбки сам малював, але понад тим лишив кілька новел, роман з підземного життя революціонерів.

В його особі український пролетаріят втрапив не тільки одного зі своїх найкращих борців і провідників, але і доброго справного робітника, будівничого нової української армії, що будую нову пролетарську культуру.

Яка велика втрата для українського працюючого людя, втрачати свої найкращі розумові сили! Дійсно, коли інші народи мають свою власну інтелігентну, “національну” верству, котра кінить кінців зривати ся грядущій робітничій зїзді і її нарізні, такі буде примушено жити за будівничу роботу, ми на Україні є так убогі на своїх власних “мізковиків” робітників, що навіть ті маленькі сили, які ми мали, коли не попереходили на бік російської контрреволюції, служать нині здебільшого не робітничій класі, а ворогам Радянської Республіки і злучились мідно з світо-

вою контрреволюцією. І в таких обставинах ми втрачемо своїх найкращих робітників.

Але-ж ні, не даремно смертю вони вмерли! Вчинки цілого життя їхнього, наслідки їхньої розумової діяльности, велич справи їхнього духа освітлено темні небосхили розчленовано людськими, раз-у-раз мов та блискавиця в бурю, що спалахнула понад темною землю, запаливши все трухляве і освітливши повітря.

Мов то було вчера, пригадую собі я його голос, коли на одному з засідань цент. комітету “революції і її працівникам”, він виразно промовив слово, що вже в багатьох інших було в голові, та яке ще ніхто не вимовив — “Центральна Рада інтригує з козаками. Ватага контрреволюціонерів звидла собі кубло там!” Кілька днів після сего банда націоналістів його арештувала.

Пригадую собі його голос в другому випадку, коли після того, як гурт німецьких жовнірів розігнано Центр. Раду і посадив гетьмана Скоропадського на “українській престолі”, — також підчас одного з тайних засідань центр. комітету: — “Невже ж Центральної Рада так і вмере неславною смертю — ляхівного дрібного буржуа навіть не запротестували проти контрреволюційної брутальности!” Через тиждень потім його заарештувала гетьманська біла гвардія.

Потім підчас листопадового повстання в 1919 році, проти гетьмана ми зустрілись з ним в Києві. Він хотів пробратись до Виноченка, на Правобережжє, щоб з ним на чисто поговорити і дати зрозуміти, що однією гаслом повинно бути тільки гасло: **вся влада радям.**

Зустріч не відбулась. Винниченко тоді не зловив свого зв'язку з Петлюрою, не прийняв сего гасла революції аж доки не було за пізно і спільна праця не була неможливлена характером дальшої боротьби. Його самого націоналісти обкрутили і він був примушений забратися ся геть від Петлюри.

Скоро Гнатко відїхав на Лівобережжє, де в той час боротьбісти тримали Полтаву. Там мали видавати знов “Боротьбу”, але Балбачан відвінш місто від боротьбістів — правда не надовго — спленив сі пляни.

Не доборов ся він до того дня, коли майже вся Україна зїстала звільнена від капіталістичних бандитів. Нашого дорогого Гнатка немає в живих на Радянській Україні.

Чорні круки закривали очі, а голос його затих на віки! Дорогі товариші, дорогий Гнатко! Ваші тіла мертві, та не вмирають спомини про вас. Пам'ять про діла ваші, дух вашої діяльности, душа ваших ідеалів, серце ваших революційних прагнень буде жити серед ваших товаришів, серед борців за комунізм.

Gregory.

В тім листі ділами нашими написано власноручно: “Для нас немає сумніву, що всякий чесний, ширий революціонер робітник вибере революцію а не окупацію. І всім, чим зможе, він буде помагати революції і її працівникам”. Так і для мене нема в сім сумніву. “Ширий революціонер робітник вибере революцію а не окупацію. І всім, чим зможе, він буде помагати революції і її працівникам”. Так, я певний, зробить робітник. А що зробили і тепер ро-

блять “мужі”, проповідуючі “закордонний комунізм”?

Чи помагали вони або тепер помагати “революції і її працівникам”?

Если судити по писаню “Нової (?) Доби”, то ми, робітники в Америці, покищо переконались, що сю поміч “революції і її працівникам” українська контрреволюція і її погромно-русофобська преса уважає за **найліпшу амуніцію** проти нас робітників-інтернаціоналістів і проти Федеративної Соціалістичної Росії.

Чи можу я, як свідомий робітник, шире бажачий помогти “революції і її працівникам”, видавати “мужам” свої тяжко запрячовані центи на “Нову (?) Добу”, щоби редакція свистунівського православ'я і інші моральні співробітники пілсудсько-петлюрівських погромщиків мали на году передрукувати в своїх газетах “цвітки” русофобії і національного шовінізму новобобівців?

Чи поможу я сям “революції і її працівникам”, чи білогвардійській окупації? Чи може Винниченко і “муж” Левинський уважають російських робітників і селян, постявших свій мозок, мускули, черепи і кости в боротьбі з бандами Пілсудського і Петлюри, Вранглія і Балаховича — окупантами?

Если так, то чому Винниченко і “муж” і вся решта братія уважають за відповідне називати лицемірно сих “окупантів” товаришами? Хіба окупанти можуть бути товаришами чесному, свідомому робітникові?

Розуміть ся, що ні! Чи можу я, чий повинен я після зв'язку з Петлюрою, не прийняв сего гасла революції аж доки не було за пізно і спільна праця не була неможливлена характером дальшої боротьби. Його самого націоналісти обкрутили і він був примушений забратися ся геть від Петлюри.

Скоро Гнатко відїхав на Лівобережжє, де в той час боротьбісти тримали Полтаву. Там мали видавати знов “Боротьбу”, але Балбачан відвінш місто від боротьбістів — правда не надовго — спленив сі пляни.

Не доборов ся він до того дня, коли майже вся Україна зїстала звільнена від капіталістичних бандитів. Нашого дорогого Гнатка немає в живих на Радянській Україні.

Чорні круки закривали очі, а голос його затих на віки! Дорогі товариші, дорогий Гнатко! Ваші тіла мертві, та не вмирають спомини про вас. Пам'ять про діла ваші, дух вашої діяльности, душа ваших ідеалів, серце ваших революційних прагнень буде жити серед ваших товаришів, серед борців за комунізм.

Gregory.

того, що варта була в нормальний час. Невелні засоби Угорщини видють ся в амуніцію, а дохід з податків їде майже виключно для армії.

Угорщина є пропозию для капіталістичної демократії. Будешт може бути тільки центром білого терору або центром революції на Угорщині. Такий тип легального консерватизму, який панує в Вашингтоні, Лондоні і Паризі не може бути поновно заведений в столиці Угорщини.

Одинокою відповіддю на запит “Що наступить після упадку Горті?” є: “протатарська держава” або хаос.

Аліянті прочувають небезпек.

В останніх двох місяцях правительтво крївавого Горті дуже ослабло. Після підписання тайного договору з Горті в Годолю, (годшійний) французький прем'єр Мілеран був приневолений усеважнати сей договір з тої причини, що Англія стала в опозиції з обави, що Франція загорне для себе всі європейські ринки.

Для Горті остаеть ся тільки нагайка його білої гвардії. Ненависть до правительтва Горті в Будапешті зростає з кожним днем. Аліянті бачучи, що влада висуває ся з його рук, починають осторожно присувати ся до його можливих наслідків. Англійські і італійські дипломати кокетують вже високу аристократію і великих фінансієрів, котрим командують графи Аппоні і Андраси.

Правительтво Аппоні не вдержить ся, а реакція не уступить.

Але длитого, що сили, котрі гонять правительтво Горті до упадку, були би спрямовані також і проти евентуального правительтва Аппоні, то і оно було би засуджене на упадок і то в короткім часі. Угорські селяни відмовлять ся дати поживу для міст під правлінням Аппоні так само як вони роблять нині з правительством Горті.

А біла армія і бюрократія також не хотіла би уступити з своїх привілеїв та вивеску мас і під ніяким услівем не зрештєгували би зі свого упри вїлеваного становища. Знаюча середна класа опанована божевільем антисемітством, поплявила би ще більше насилисть і тим ще більше унеможливила би для Аппоні за провадити “право і порядок”.

Горті держить армію, але свідомість робітників зростає.

Найважливішою клявузело мирового договору була та, котра говорить про зменшеня угорської армії до 35 тисяч жовнірів. Одначе Горті ніяк не може придержуватись сї постанови, бо він потребує 150 тисячній армії для здалювання революційних тенденцій селян і робітників.

Франція також потребує угорської армії, щоби Угорщина і Прикарпатська Русь могли служити весною на випадок нової кампанії проти Соціалістичної Росії за ліній маршу.

Правительтво Крївавого Горті Захитане.

Як довго може ще втримати ся реакційне правительтво Угорщини? Проб се питає не говорять нині всюди, говорять в дипломатичних кругах, говорять і в рядах революційних соціалістів цілої центральної Європи.

Дехто говорить, що крїваве правительтво Горті буде повалене доперва тоді, коли до Будапешту загостить світова революція. Є і інші, котрі говорять, що біле правительтво Угорщини — ся хатка з карт — розлетить ся в куски перед приходом слідуючої весни.

Се одначе одна основна точка, на котрій всі ті, що студіють політичну ситуацію в Європі згоджують ся, імено, що в європейській капіталізм є тільки масою руйн. В декотрих частях Європи він може бути сик-так заплінений, але в центральної Європі він є вже безвизхідний. Рівнож певним є, що реформістичні фахові організації мусять власти разом з системою, з котрою вони старанють ся входити в компроміси.

Процес розкладу відбуваєсь скоро.

ПОМІЧ РЕВОЛЮЦІЇ ЧИ ЧОРНІ СОТНІ?

(З приводу “нового” листа “Н. Д.”)

Я просто не знаю, що мені робити! Так хочеть ся помстити революції на Україні, дуже хочеть ся, а тут грошій нема! І нема їх в мене тому, що я “відложений”.

А тут, як на лихо, перед мною лист групи від “закордонного комунізму”. Лист Винниченка і мужа Левинського.

В тім листі ділами нашими написано власноручно: “Для нас немає сумніву, що всякий чесний, ширий революціонер робітник вибере революцію а не окупацію. І всім, чим зможе, він буде помагати революції і її працівникам”. Так і для мене нема в сім сумніву. “Ширий революціонер робітник вибере революцію а не окупацію. І всім, чим зможе, він буде помагати революції і її працівникам”. Так, я певний, зробить робітник. А що зробили і тепер ро-

ЖІНКА В РОБІТНИЧІЙ РЕПУБЛІЦІ.

Перезид правительств з марксистичного устрою до буржуазної демократії приніс для жінок політичну рівність, і хотів жінка зістала формально рівноправною, то єдице домашні відносини не змінилися — отже права жінки осталися тільки на папері.

В Росії революція і диктатура пролетаріату освободили жінку не тільки від політичної несправедливості, але й промостили їй дорогу до правдивого визволення від визиску і поневолення в якій би то не було формі.

В резолюції, яка була ухвалена на Всеросійськй Конгресі Жінок в листопаді 1918 р. доказано фактом, що з приходом Сопітів до влади жінки дістали певну яку політичну та і дивильну свободу. Неволя пода і сімейних обов'язків змінилася в самих основах і жінка має свободу руку для створення відповідних для себе умовин. Коли відбулася жовтвевая революція і до влади прийшли Сопіти, тоді для жінки наступила не лише можливість, але конечність в цілі дальшого розвитку соціалізму повалити старі форми сімейних зв'язків і домашньої економії. В резолюції читаємо далше сльдуоче:

“Перша всеросійська конференція жінок заявляе, що жінки, котрі працюють, не мають ніяких спеціальних проблем, що ріжніали би ся від загальних питань і проблем пролетаріату, позаяк їх освободжене залежить від тих самих умовин, що й цілого пролетаріату”.

В часі соціалістичної революції, котра якраз тепер е в процесі розвитку, і котра вимагае величезних зусиль з боку пролетаріату в цілі розвитку і оборони конструктивних справ соціалізму, всі мушчини і жінки мусять стати в ряді революційної армії, мусять бути готові віддати всі свої сили для триумфу пролетаріату. Очевидно е, що головною задачею жінок е активне поперте і співучасть у всіх формах революційної боротьби, як на фронті так і поза бовою лінією при помочи ширення пропаганди, агітації і активної участі в боротьбі.

Конференція вважае також, що сталі сімейні зв'язки і заряджуване домою були ярмом, в яке жінка була до сїї пори запряжена і дльотого вона не мала спромоги стати ся борцем за свободу своєї класи. Старі сімейні форми можуть бути повалені тільки введенням нової домашньої економії. Заку значено також, що жінка мусять знати інший спосіб виживання сімі і виховання молодого покоління, бо старі форми рбиди з неї під сим оглядом невильнішо.

Так довго як жінка буде привневоленна приготавляти обід, вечеру і т. д. купувати споживчі средства, держати дім в порядку, вона не буде ніколи рівна з мушчиною під оглядом вибору професії і заняття. Будучи обтяженою хатними обов'язками і заняттями, вона не має часу брати активної участі в цивільних і політичних справах, не має також нагоди розвинути себе й умово. Щоб вирвати ся з сего положення, треба освободити її від сімейних обов'язків і тим самим дати можливість позбавити ся інтелектуальних обмежень, щоб вона могла стати ся товаришкою і співробітницею мушчини, а не низшим підчиненим йому еством.

Першим кроком до такого освободженя жінки е закладання величезних кухонь, де працювали би спеціально призначені і призначені до такої праці особи. В Росії підчас диктатури пролетаріату зараз по закладанню такі кухні по всіх більших і менших містах, одначе вони не е як в давних передреволюційних часах, добродійними інституціями, де можна було дістати даром миску розводненої зупи, але заведеннями чисто демократичними, які е під контролею і зарядом самих робітниць.

робітниць. Дуже удосконаленням е кухонній систем в Петрограді. Від липня 1919 всі мешканці дістають поживу з міських кухонь. В Москві було в тім часі 679 міських реставрацій а нині безусливно се число збільшило ся.

Виховуване дїтий також тамує поступ жінки та забороняє їй брати активну участь в суспільнім житю, як також робить її економічно залежною від зарібків мужа. Щоб удержати дїтий, вона мусять вийти в супруже жите, котре дуже часто тамує її економічну незалежність. Вона толерує дуже часто нещасне спільне жите лише дльотого, щоб ратувати дїтий, зносити, терпеливо лайки і доріканья, часом навіть бруталні поштуки мужи. Жінка буде тоді незалежною від мушчини, коли дїтями буде опікувати ся суспільство, котре дасть їм поживу, одіне, виховане і образоване.

І сей новий порядок вже вводить ся в Росії. Уже на дїтий початок в маю 1919 року Сопіти видали декрет, котрий заповняе дїтям до 16 року жите безплатну поживу. В Москві і Петрограді та других промислових центрах кошт вихованя дїтий поповняе правительство. Подумайте, яка се полєкса для жінки!

Підчас диктатури пролетаріату побудовано вже багато заборонюк, закладів і розривкових домів. Сї інституції не е, як в капіталістичних краях, добродійні, жебрачі, але знаціоналізовані і дльотого матері не лякають ся віддавати турди своїх дїтий, бо сї заведення існують під контролею родичів. Помимо того, що на полі медичнім і просвітнім ними заряджують спеціалісти, то все таки вони е підчинені пролетарським родичам. В школах і в дома дїти дістають одіну, одіж і поживу. Школи також безплатні. Всі дїти так звані правні і неправні мають однакову опіку, що е цілковито раціональним з точки погляду жінки-матері.

Коліб ми хотіли випустити звизня, що ціле своє жите перебував за кратами, то ми мусять би навчити його як отвирати ся двері, а не випускати його на доло щастя. Те саме і з жінкою, котра була звязана з домою через тисячі літ і привичайла ся до акції на коротку мету. Дльотого мусять розбудити приспану в більшості жінок охоту брати участь в публичнім житю, брати співучасть в будові нового ладу і через удосконалене сих відносин зреалізувати умовини, які потрібні для їх визволення.

Сопітське правительство Росії старае ся заинтересувати жінок з міст і села в праці, яку ведуть Сопіти в напрямі освідомлення неграмотного селянства. Ведеть ся “пропаганда акції”. Жінки-делегатки з фабрик і сіл, які працюють в соціалістичних рядах, е поділені на групи. Задачею сих груп е брати спільну участь в будованю і контролі домів, шкіл, заборонюк, кухонь, реставрацій і т. д. Вони доглядають також розпреділюване одіж і обуви в школах, помагати інспекторам і стежать за законами, які відносять ся до праці жінок і дїтий.

З всего того, що робить сї нині в робітничо-селянській републіці ясно і зрозуміло для кожного, що там приготавлено вже все, щоб тільки вирвати жіночі маси з домашньої неволи і заповнити їм суспільний розвиток.

Одначе дальший розвиток сего руху буде залежати вже не лише від російських жінок, але від жінок і взагалі цілої робітничої класи других країв. Если Росія зможе заключити мир з заграничними ворогами, що залежить виключно від революційної детермінації не лише російської пролетаріату, тоді доперва вона зможе зужити всю свою силу і енергію на внутрішню конструктивну працю.

Сопітська Росія поклааа вже відваляти до освободженя жінок з сучасного ярма і еали зовнішні обставини не се дозвляють, то сов. републіка поробить дальші кроки до повного її визволення. Н.Я.К.

ХТО ТАКІ КОМУНІСТИ?

Одні лають комуністів і не знаходять слів, щоб очерити їх. Комуністи, се мовлять — навізники, грабители, розбійники. Комуністи тільки те і роблять, що грабують населенне, постійно реквірують і без кінця розстрілюють.

Так говорять одні. Другі-ж, наоборот, співчувають і помагють комуністам, йдуть за їх прапором або вступають самі в ряди комуністичної партії. Після їх думки, комуністи стоять за працюючими і стараються ся все людство вибавити від бідованя і терпіння.

Хто-ж правий — перші чи другі? Ті, що очернюють комуністів, чи ті, що йдуть за їх прапором?

Питане се стане ясным, коли ми розглянемо: хто такі комуністи, за що вони борять ся і як повстала Комуністична Партія.

Звідки взяла ся робітничая партія?

Двадцять-тридцять літ тому назад Росія переживала страшні роки царського самодержавья.

Селяни і салдатські сімлі. Трудове населенне цілих губерній вимирало від голоду, холери і жорстокої розправи царських слуг над народом.

Міські робітники були придушені: за жебрацьку платню від малих літ вони працювали в мрачних майстернях, по 10, 14 і навіть по 18 годин на добу.

Заслане і тюрми, дисциплінарні батальйони і каторга були переповнені передовими, свідомими робітниками і селянами.

Але міські робітники вже твердо вступили на шлях боротьби і еше в 1898 році, т. е. 21 років тому назад, заснували свою робітничу партію, котру назвали соціал-демократичною. На чолі з сего партією російський пролетаріат (робітничая класа) почав тяжку, але неминучу боротьбу з самодержавьем царя, дворян і капіталістів.

Що значить “большевик”?

Однач в робітничу партію погало не мало буржуазних інтелігентів, т. е. образованих людей. Хоч многі з них вийшли з народних верств і під царською властю жились їм також не солодко, але все-ж після роду своїх занять і способу життя вони стояли ближше до буржуазії, чим до робітників.

Вони боялись за дуже широкого розмаху революційного руху і стараались на дрібних завойованьях і успіхах помирити робітників з капіталістами, революціонерів з царською властю.

Ось чому на заграничній з'їзді в 1903 році став ся розкол: партія розколася на дві часті — на революційну більшість і на угодовську угупльну меншість. З того часу революційна більшість партії, за котрою йшли, головним робом, передові робітники, стала називатись “большевиками”. А угодовська меншість, за котрою йшли, головним робом, інтелігенти і відсталі робітники, стала називатись “меншевиками”.

До того з'їзду большевики вели спори і боротьбу з кулацькою партією так званих “соціалістів-революціонерів”. А тепер їм прийшлося боротись також з партією інтелігентів і мішан, з “меншевиками”.

Величезна більшість працюючих в той час нічого не знала про большевиків. Навіть широкі слои робітників не впо вві довіряли большевикам і часто співчували їм противникам.

Російська власть. Се — власть працюючих, так як в соціалістичній републіці у виборах до всіх правительственных органів беруть участь тільки ті, котрі живуть своєю, а не чужою працею.

“А хто виписав на своїм прапорі клич: “Вся власть Сопітам”?”

Сей клич видвинула в цвітні 1917 року партія большевиків на чолі з Володимиром Ільичом Леніном.

Тоді всі буржуазні партії, в тім числі меншевики і е-сери (“соціалісти-революціонери”), підняли вочев вите проти сего клича, а большевики, навпаки, дальше обедунали докола него широкі робітничі, салдатські і селянські маси.

Ось вже три роки, як у світських і духовних поміщиках відобрано землі на користь всіх працюючих.

Хто видвигнув і перевів в жите сей боевий клич “Вся земля працюючим”?

Ріжні партії молоти язиками і пхивкали про необхідність наділити селян землею. Але тільки партія большевиків не на словах, а на ділі перела клич в жите.

Ріжні партії (меншевики і е-сери) плакали на розпочату царем війну, але самі вони піддержували її і тісно дружили з заборонними “союзниками”.

І тільки большевики не на словах а на ділі закінчили робітничу війну, в котру цар і союзники втягнули російських робітників і селян для бариски поміщиків і капіталістів.

На спинах робітників і селян лежали застрашуючі державні довги, котрі після війни задушили-би працюючих. Сї довги нароби ч цар і побільши ч Керенський.

Хто відобрав у банкірів банк, у великих домовласників дома, у капіталістів фабрики, заводи, копальні? Хто відобрав все те у паразитів і неробів і звернув працюючим? Опять таки большевики і тільки вони.

Все се зробила велика жовтвевая революція 1917 року. А революцією сего і руководила партія большевиків.

Громові відгомони жовтвеної революції потрясли до основ весь старий світ, — світ неробства і ситого веселого життя, світ обману і брехні, світ гнету і насильства над працюючими.

Бльшкавиці революції освідомили свідомість віковичних рабів і в очі робітників прикували горючим співчутем серця працюючих до партії большевиків.

С. М.—

ХТО ВИНЕН?

Віденська польська робітничая газета “Swit” з 21 листопада м. р. містить сльдуочу “вї дозв”, яку вона отримала від невідомого їй товариша з Горішнього Шлєска:

Називають нас народи по світі: “польська невільничая робочая худоба”.

Ми — одинокий на землі панцизаний хлоп, котрий коли не бунтував ся. — Терпеливо, “по божему” ми гнилі і здихали під панським батогом доки нас царі і кайзери не розкули з ярма.

досвід і братерську поміч! Отже нічого більше не будемо потрібно, тільки взяти ся за роботу, а на тій землі почати господарити, почати той “нївий, робітничий лад”.

Ми — підлі невільничі розкуті з одних кайдан, шукали тільки когось, хто-би нас скотів закути в другі, хто-би хотів нами правити. Не винен “товариш” Морачевський, що видав власть ендекам. Чому ли вувати ся буржуазному інтелігентови? Прецинь маса могла його не питати і взяти власть сама!

Ми — зграя дурних невільничків, котрі завсїгда знайдемо собі когось, хто нас обмане а потім ненавидимо його, безсильно, безрозрадно.

Вічно нам хтось винен! Вічно нам хтось кривду робить! Жидівський ліхвар, католицький ксьондз, партійний провідник, начальник Пласульських, фельдмаршл всіх народностей, фельдфебель всіх армій, а ми невинні барани даємо ся різати і обмановати і е дуже — о Ісусечку! — дуже нещасливі.

Ми — підла зграя не знача ч відповідальності за свої вичинки.

Не винна е буржуазія, що веде війну з Росією. Боронить вона свого стану посідачя, свого життя і має до сего повне право. Винен е кождий воюючий жовітр, кождий робітник, вироблюючий амуніцію, кождий залізничник, перевозчий військю, кождий наймит, везучий поживу для армії — бо не мають вони відваги перевести в діло своєї робітничої ідеології, не мають відваги протиставити ся буржуазії.

Буржуазія е в порядку, коли в скільким средствами стараєть ся затримати буржуазну Польщу.

Винні е ми, котрі знаємо, що правліне буржуазії се загибель і руїна, а однак не се правліне дозволяємо. Кров проляглих на війні польських і російських робітників, трупи дїтий, умираючих з нужди, кров жертв білого терору спадають на голови нас всіх. Ми всі поносимо за се відповідальність.

Яким правом дозволяємо шаліти буржуазії? Яким правом, знаючи, що ми е в Польщі одинокою силою, спосібною винести крах з руїни, дозволяємо байдї паскарів їсти, пити і попускати ласа, сїяти кров, нужду і знищене?

Ані один буржуазний край не потрафив змусити свою робітничу класу до війни з Росією, тільки Польща вислала проти неї робітничі охотниччі батальйони!

Яким правом ми, великан будничности даємо ся закувати в кайдани здихаючому, згнилому карликую — яким е польська буржуазія?

Яким правом, маючи до поваленя найслабшу в цілім світі буржуазію, добровільно козуємо себе і інших в кайдани?

Яким правом, маючи вповні досить сил на збудоване робітничої Польщі, могочої, вільної, дивимо ся спокійно на орґії буржуазного правліня?

Яким правом, знаючи, що правліне буржуазії несе се раз гіршу руїну, нужду, голод, ганьбу, зволяємо з захопленем власти?

Чи боїмо ся розливу крові? Прецинь більше її не витече, як на війні?

Чи нужди? Чи-ж відверне її правліне паскарів? Адже-ж з кождим днем гірше.

Чи терпіня? Чи-ж може вопо бути більше, як нині?

Ні! Ми боїмо ся відповідальности! Боїмо ся власної волі, боїмо ся власної акції! І дльотого за все, що в Польщі стало ся і діеть ся ганьба нам всім. Не зможуть той ганьби зрівноважити революційні виступи поодинокі групи і одичини. Ми нині не е еше свідомі творці, тільки невільничая робочая худоба!

ТДЬТЕ НА ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКР. РОБ. ДОМУ.

ДО ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ, ТОВАРИСТВ І ПООДИНОКИХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Дорогі Товариші! Отсим повідомляємо Вас, що річні загальні збори Українського Робітничого Дому в Вінніпегу відбудуть ся в днях: 27-го, 28-го і 29-го СІЧНЯ, 1921 РОКУ.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Отворене загальних зборів.
2. Вибір президії на час зборів.
3. Провірене повномочій делегатів і приймаене нових членів.
4. Приймаене пропозицій делегатів.
5. Справоздане заряду і функціонерів Укр. Роб. Дому.
6. Вибір комісії.
7. Справа органу Укр. Роб. Дому.
8. Справа школи при Укр. Роб. Домі.
9. Справа філій і відділів Укр. Роб. Дому на провінції.
10. Ревізія статута Укр. Роб. Дому.
11. Справоздане комісії і порішене їїх резолюцій.
12. Вибір заряду і контрольного комісії на 1921 рік.
13. Внески на добро Укр. Роб. Дому.
14. Замкнене зборів.

Заряд Укр. Роб. Дому в Вінніпегу запрошує на сї річні загальні збори всіх членів Стотаришеня Укр. Роб. Дому в Канаді і Америці, взяти в сих зборах як найчисленнішу участь, щоб спільно в нарадах над справою сї Робітничої Інституції обговорити і вирішити всі питання поданої више програми. Крім того на зборах будуть порушені також і інші питання загально робітничого характеру.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ І РОБІТНИЧИХ ТОВАРИСТВ:

Кожда філія, чи відділ Укр. Роб. Дому на провінції, має право вислати одного делегата з правом рішаючого голосу. Філія, чи відділ, який чисить поверх 25 членів, має право вислати одного делегата на кождих 25 членів (прим. 50 членів висилають 2 делег., 75 членів — 3 дел. і т. д.).

Кожде робітниче товариство, котре е членом Укр. Роб. Дому, має право вислати одного делегата з рішаючим правом голосу.

Вінніпег буде представлений на загальних річних зборах одним делегатом на кождих 25 членів, з рішаючим правом голосу.

Всі інші члени, не делегати, як з Вінніпегу так і прибувші з провінції мають право дорадчого голосу: можуть забирати слово, брати участь в дискусії, ставити пропозиції, як також можуть бути вибрані до заряду.

Товариші делегати повинні мати повномочія товариства на папері. Делегати прибувші без повномочій, будуть мати лише дорадчий голос.

Всі члени прибувші на загальні річні збори повинні висказатись під час вступу до галі своїми членськими картками.

Просить ся тих філій, відділів і товариств, котрі не зможуть вислати делегата, прислати свої пропозиції чи жадання листовно на руки секретаря У. Р. Д. еше до зборів.

З Товаришським привітом,

ЗАРЯД.

— всі стануть проти нас. Кождий, кілько нас е, мусять зрозуміти, що треба йому відважити ся на найбільші діла, що в історії світа нашому поколінню припала роля героїських творців нового Зантра, що нам вже більше тхорам бути не вільно! Калужа.

АНАТОЛЬ ФРАНЦ ПРО РОСІЮ.

Звісний французський письменель Анатоль Франс помістив в Анатольських соціалістичних часописях много матеріалу про російську революцію. Між іншим в одній статі пише сльдуоче:

“Європа е нині “хорим чоловіком”. І ся слабкість стае небезпечнішою з дня на день. Один тільки нарід вхоронить ся від загального хаосу — російський нарід. І звідти надійде світло. Шось, що е заслужене на наглу і неминучу смерть, не вспіло би піднести такого руху в цілім світі, не вспіло би доконати того, чого доконала боса і голодна Червона Армія проти цілого світа неприятелів. Одинока армія, що знае чого хоче, куди йде і за що бореть ся — се російська Червона Армія.

В Росії родить ся шось великого — Соціалізм.

Соціалізм, не як ідеальна тема розговорів і теорії, але як могоча, дійсна акція. Соціалізм, котрий мусять обняти цілий світ. Соціалізм, котрий е для Європи одинокою дошкою ратунку”.

Англійська аристократка про Росію.

Сестринця англійського міністра Чорчила Кларя Шерідон, відома різбарка, вернула шойно з Росії, де її запросив Каменев. З нею мав інтервю кореспондент “The Evening News”. Виймаємо деякі уступки: “Принято мене, казала Шерідон, дуже гостинно. Дїстала я одну кімнату в Кремлю. Дуже часто я йшла теми товаришами. В Москві було тихо, так тихо, що аж сумніло було”. Далі розказує вона,

ТДЬТЕ НА ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКР. РОБ. ДОМУ.

ДО ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ, ТОВАРИСТВ І ПООДИНОКИХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Дорогі Товариші! Отсим повідомляємо Вас, що річні загальні збори Українського Робітничого Дому в Вінніпегу відбудуть ся в днях: 27-го, 28-го і 29-го СІЧНЯ, 1921 РОКУ.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Отворене загальних зборів.
2. Вибір президії на час зборів.
3. Провірене повномочій делегатів і приймаене нових членів.
4. Приймаене пропозицій делегатів.
5. Справоздане заряду і функціонерів Укр. Роб. Дому.
6. Вибір комісії.
7. Справа органу Укр. Роб. Дому.
8. Справа школи при Укр. Роб. Домі.
9. Справа філій і відділів Укр. Роб. Дому на провінції.
10. Ревізія статута Укр. Роб. Дому.
11. Справоздане комісії і порішене їїх резолюцій.
12. Вибір заряду і контрольного комісії на 1921 рік.
13. Внески на добро Укр. Роб. Дому.
14. Замкнене зборів.

Заряд Укр. Роб. Дому в Вінніпегу запрошує на сї річні загальні збори всіх членів Стотаришеня Укр. Роб. Дому в Канаді і Америці, взяти в сих зборах як найчисленнішу участь, щоб спільно в нарадах над справою сї Робітничої Інституції обговорити і вирішити всі питання поданої више програми. Крім того на зборах будуть порушені також і інші питання загально робітничого характеру.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ І РОБІТНИЧИХ ТОВАРИСТВ:

Кожда філія, чи відділ Укр. Роб. Дому на провінції, має право вислати одного делегата з правом рішаючого голосу. Філія, чи відділ, який чисить поверх 25 членів, має право вислати одного делегата на кождих 25 членів (прим. 50 членів висилають 2 делег., 75 членів — 3 дел. і т. д.).

Кожде робітниче товариство, котре е членом Укр. Роб. Дому, має право вислати одного делегата з рішаючим правом голосу.

Вінніпег буде представлений на загальних річних зборах одним делегатом на кождих 25 членів, з рішаючим правом голосу.

Всі інші члени, не делегати, як з Вінніпегу так і прибувші з провінції мають право дорадчого голосу: можуть забирати слово, брати участь в дискусії, ставити пропозиції, як також можуть бути вибрані до заряду.

Товариші делегати повинні мати повномочія товариства на папері. Делегати прибувші без повномочій, будуть мати лише дорадчий голос.

Всі члени прибувші на загальні річні збори повинні висказатись під час вступу до галі своїми членськими картками.

Просить ся тих філій, відділів і товариств, котрі не зможуть вислати делегата, прислати свої пропозиції чи жадання листовно на руки секретаря У. Р. Д. еше до зборів.

З Товаришським привітом,

ЗАРЯД.

ВІСТІ ЗІ СВІТА

Польща над берегом руйн.

ЛОНДОН, 25. грудня. — Польща зближається з скорим кроком над берег пропасті, називає Ерик Меєл, який працював через шість місяців при американським запомоговим комітеті в Польщі і щойно повернувся з Варшави до Лондону.

"Часто дають ся чути запит, дядько в Польщі нема революції, коли відносини є так страшні. На се є така відповідь: Польща є подібна до чоловіка, хорго на инфляцію, — він не дбає чи вмере, чи буде жити. Польський наріч після шести років страшної війни став летаргичний і зовсім байдухний. Він втратив зовсім зацікавленість політичними справами.

"Всі гроші які Польща дістає від чужих держав, пішли на заплановані амуніції і прочих воєнних матеріалів. Польське правительство не має ніякого розуму, щоб використати свою армію, бо не має для жовірів нічого зашита.

"Польські фінанси описали ся в так критичній положенню, що правительство змагає 4 % позичку при помочі державної лотерії. Що суботи через 20 років буде відбавати ся тягнення нагорода в сумі одно міліона польських марок.

"Особа, як виглядає з Польщі, не може взяти з собою більше як 1.000 польських марок. Решту грошей мусить ся передати граничним урядам в перехованню, на що одержуєть ся посвідчення. Дуже часто однак думаеть ся, що коли особи зможуть ся, щоб віддати їм передачі грошей, ніхто з урядників не знає, де вони поділи ся".

Великий план електризації в Росії.

ЛОНДОН, 25. грудня. — Беадрутна телеграма з Москви доносить, що Николай Ленін, промовляючи на всеросійським конгресі світів, пропонує план економічної відбудови Світської Росії.

Між іншим заявив Ленін, що приверненню транспорції і хліборобської та промислової продукції буде лише тоді можливе, коли буде принята і переведена програма правительства про електризацію.

"План електризації зівстав же викінчений, — говорив Ленін, фінансові кошти його переведення обчислено на 1.500.000.000 рублів в золоті. Ми не можемо покрити сего засобами золота, які є до нашої експедиції. Тому ми будемо мусіли покрити частину коштів електризації через урядлене концесії заграничним капіталістам і через вивіз будівляних матеріалів".

Поширене комунізму в Малій Азії.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ, 25-го грудня. — Большевичі агенти в Самсуну заявили вороже становище супроти Американців, — доносить полковник Кумс, директор запомогового комітету для близького сходу, який щойно прибув з Самсуну до Константинополя.

Полк Кумс заявляє, що Турки заводять поступенно радянську систему в Анатолії. "Комуністична партія в Анатолії, — говорить Кумс, — задождала свої відділи по всіх важливіших містах Малої Азії. Комуністичний суд, зложенний Кумс, директор запомогового комітету для близького сходу, який щойно прибув з Самсуну до Константинополя.

Марш надії німецького генерала.

БЕРЛІН, 23. грудня. — Генерал Вільгельм Гофман, бувший шеф штабу німецької східної армії, заявив в розмові з представником виходячого (контрреволюційного, — ред.) щоденника "Руд", що больше-

визм, переставши бути обласною, є тепер світовою проблемою, яку можна поладнати лише оружною інтервенцією великих держав, ділаючих гармонійно. Він каже, що міжнародна армія, під проводом Першинга, Жофра або Фоша, повинна зайняти Петроград, а відтак піти на Москву, яку, як він каже, може легко здобути якнебудь армія, що має добрих офіцерів.

(Поминувши се, що задумешві бажаня колишнього кайзерового генерала нездійсненні, важним тут є се, що німецький генерал, яби-то найбільший ворог французських генералів Фоша та Жофра і американського генерала Першинга — якраз бажав, щоб сі альянтські генерали йшли війною проти большевизму. Се якнайкраще показує, що нема ніякої т. зв. "національної боротьби", лише класова, бо-ж гіршим ворогом Німців — в націоналістичним розумінню — не може бути ніхто від Француза Фоша, а прецінь німецький генерал, націоналіст-"патріот", бажав, щоб тому Французови віддати провід над армією, яка мала би повалити большевизм, того найбільшого ворога як німецького генерала Гофмана, так і французського генерала Фоша.)

Німеччина шукає торговель з Росією.

БЕРЛІН, 22. грудня. — Німецьке правительство шукає способів, в які можна-би йому навазати торговельні зносини зі Світською Росією. Покищо не заключено ще ніякого договору між Німеччиною і Росією в тій справі, бо такий договір тепер майже неможливий. Найбільшою перешкодою для Німців є факт, що вони є зобовязані перед державами антанти не вивозити ніяких товарів за границю без окремого дозволу антанти.

Росія прокармає голодуючу Вірменію.

Константинопіль, 24. грудня. — Дешпеш з Вірменії доносить про великий брак харчів в тій країні. Сказано, що московське правительство вислало до Ерівану вісім вагонів збіжжя.

Одннадцята большевицька армія мусіла віддати свої засоби хліба для голодуючих робітників і селян Світської Вірменії.

Між іншим заявив Ленін, що приверненню транспорції і хліборобської та промислової продукції буде лише тоді можливе, коли буде принята і переведена програма правительства про електризацію.

План електризації зівстав же викінчений, — говорив Ленін, фінансові кошти його переведення обчислено на 1.500.000.000 рублів в золоті. Ми не можемо покрити сего засобами золота, які є до нашої експедиції. Тому ми будемо мусіли покрити частину коштів електризації через урядлене концесії заграничним капіталістам і через вивіз будівляних матеріалів".

Політична зрада Махна і його кінець.

МОСКВА, 5. грудня ("Роста", Відень). — Як відомо, кілька тижнів перед розбиттям Врангеля, Махно звернувся до совітської влади в справі спільної боротьби проти контрреволюціонерів на подудневім фронті. Однак війська Махна, не слухаючи приказів головної команди червоної армії, даліше допускали ся рабована мирних мешканців і приймали до себе різні невідвільні банди рабівників.

Револьюційна воєнна рада подудневого фронту, після розбиття Врангеля, видала була приказ перемінити махнівські війська в правильні відділи червоної армії. Причиною сього приказу було, що махнівські жовіри правильно робили рабункові напади на міста і села, при чім вони не лише грабили населення, але й нападали на склади оружія і на червоних жовірів, щоб вилучити оружія. По селах махнівські жовіри давали оружія поміж багатим селянам, які відмовлялись ся доставити для радянського правительства призначену скількість збіжжя. Після частинної перемінки махнівських військ в правильну армію, одержали вони приказ сечас вихідити на Кавказ. Замість послухати приказу, Махно розпочав дня 23. листопада боротьбу проти радянського правительства. Однак

зрадницькі плани Махна не повели ся. Завдяки енергічному виступленню команди подудневого фронту, головні війська Махна зістали розбиті, причім забрано всю артилерію.

На засіданню пруської Національної Ради прийнято в поіменному голосуванню пруську конституцію 280 голосами проти 60. 196 голосами проти 137 прийнято закон про відлучення церкви від держави.

НАДІСЛАНЕ

РОБІТНИЧЕ ВЧЕ В КАЛГАРИ В СПРАВІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНІ І ДІВЧИНОЇ БУКОВИНИ.

Калгарі, Алта.

Отримавши вістку про вислане резолюції українськими робітниками Винніпегу до мирової делегатації Радянської Федерації в Ридзі в справі Східної Галичини, укр. робітників в Калгарі рішили піти саїдом за укр. робітниками в Винніпегу і зібратись на масовий віну дня 2. січня 1921 року, ухвалили саїдуую резолюцію:

"Ми, українські робітники, похоржені з Східної Галичини і північної Буковини, зібравшись дня 2. січня 1921 року на масовий віну в Калгарі, Алта.

Завважено, що братерські почуття до наших рідних селян і робітників, поповних в неволю до польських панів і наша пролетарська солідарність з працюючими масами Радянської Федерації, викликає найшарпійше наше бажаня, щоб російсько-українська делегатація на мировій конференції в Ридзі і на дальше обставола придрученню Східної Галичини і північної Буковини до Радянської України, бо тільки в ладі і при допомозі робітників радянських республік, що входять в склад радянської федерації, галицькі і буковинські трудяше населення може числитися на повне самозвичення і освободження з економічного і політичного поневолення".

К. Давидівський, А. Островська, секретарі.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Помічуючи повислу резолюцію товаришів робітників з Калгарі, звертаємо увагу, що справа Буковини не входить в компетенцію мирових переговорів в Ридзі, бо Буковина до Польщі не належала і не належить, ані польські пани не домагають ся прилучення Буковини до Польщі. Та вестки повисла резолюція свідчать про бажаня укр. робітників з Буковини бути прилученими до Радянської України і тому ми подаємо її без зміни.

НОВИЙ ВІДІЛ УКР. РОБ. ДОМУ В ВІННІПЕГУ.

3 Іст Киддонан, Ман.

Дорогі Товариші!

Діаємо ся з вами вісткою, що дня 26. грудня відбув ся в нас в Іст Киддонан мітинг, на котрім організовано відділ Укр. Роб. Дому в Винніпегу. Се є початок руху між укр. робітниками в Іст Киддонан і Емсу від того часу, як забороною У. С. Д. П. а з тим і наш відділ.

Мітинг відбув ся під ч. 474 Вашингтон Еван. Тов. І. Процак отворив мітинг і повислу зібраним робітникам чому їм коніше потрібно мати "робітничу організацію, щоб профіцувати себе і своїх дітнів. Витак вибрано председателем Т. І. Корчинського, котрий знова представив нагору іншійох хліви і значіне організації робітничества та попросив присутніх робітників, щоб висказали свої погляді відносно так важної справи. Слово забрав Т. Мікалінічів, пояснюючи конечну потребу організування відділу Укр. Роб. Дому і т. Соботак, котрий звернувся до робітників бачу увагу на те, в якім дусі виховують ся нині їхні діти і як сему запобігти, щоб їх виховували в робітничій дусі. Щоб се осягнути, говорив Т. Соботак, треба мати школу, а щоб мати школу, мусимо мати перше все своє робітничу організацію, котра зможе зайняти ся отворенням такої школи для наших дітнів. Уж який з сім місцевості є вже одна школа, але вона не хотіла тими елементами, що хочуть, щоб робітничий дітня був вихована в забобонах та перешкодах, щоб її розум був забитий темнотою. Нам робітникам з такої школи нема ніякого хісна а тільки шкода, бо там не виховано будучого суспільного ладу. Тут Т. Соботак вказав на працю в сім напрямі товаришів Укр. Роб. Дому в Винніпегу, котрі вчать своїх дітнів в такім дусі, який виробить з дітнів гілких борців за права робітничої класи.

Тов. І. Процак звернувся присутнім увагу на те, що ми мусимо підняти не лише морально але і матеріально ту роботу, яку почали і роблять наші товариші в Укр. Роб. Дому в Винніпегу. Він загадав про наш орган "Укр. Роб. Вісти", котрі видають "ніші винніпегські" товариші Робітничого Дому та про ту величезну класово-освідувальну роботу, яку робить наша часопись між працюючим людом. Робітники повинні належати тільки до своїх робітничих організацій і боритись з всіми темітськими зрадницькими силами класи. Як в нас буде своя робітничая організація, ми ніколи не дамо ся ладити на масні слова укр. патріотів, які старують ся запустити свої брудні джанджмші шпони в тіло робітника.

Один з наших товаришів, передав нам до поміщення лист, який він отримав від свого брата з села Яструбичі, повіт Сокала. Ім автором вісточки є брати не подаємо. Сей лист звучить:

Дорогі Товариші! Хочу тобі дещо написати про наше життя. В нас тепер таке життя, що краше-б і не жити. Першою війною нас думк зинишено, а секо вже допереніши. Як почали тут будувати Україну, то ніраз всі пани побірилися Українцями і почали хлопів бити нагирами. Установили для хлопів велику дисципліну, хлопів від 18 літ почали забирати на війну проти Пользків, а если котрий не хотів йти то били нагирами по 50 ударів, так що декотрі не вдержували і умирали. А тих, що забрали, то погнали проти Пользків і до Росії.

Одних наших хлопів на війні побиравали, а других Пользкі забрали в неволю і морили голодом і холодом. Котрий попав в польську неволю, так там і пропав; лише пізнійше про їх смерть доносили інші товариші. Пилина Запівського хлопця умер з голоду в Ярославі, то лежав два тижні в неволю, як описав інші товариші його поховання. Так було з тими, котрі погнали до Пользків. Кстинного Грива загнали на большевицький фронт і там він загинув, а Іван еше жив в польській неволі в Бересті Литовським. Два роки ми вже так мучились під Пользками. Як прийшли вони, то одбери нас чисто, ходили по коморах і що їм подобалося — забірали. До нас як прийшли з гветрами, то перешкували всі кутки, а нашому Гриві грозили смертю.

Тепер найбільше глоблять нас форшпани. Приїде віт і жовірів з карабіном і каже заграпати коні і їхати до Сокала чи до Кристинополя або куда небудь інше, везти що небудь для війська і то безплатно. Нині прийшли жовіри до нашого села і вигнали 40 фів везти до Сокала збіжжя, яку вони забрали в нашій селі.

Муніципальні школи — се наше перше завданя. Витак почала ся дискусія і читання статута Укр. Роб. Дому в Винніпегу. Зрозуміли статут, тов. І. Процак зробив виснес, щоб організувати відділ Укр. Роб. Дому, що було прийнято присутними одностайно. Після сего приступлено до спису членів і вибору заряду. До новозстваного відділу приступило 34 робітників і вибрано заряд з саїдууючих товаришів: І. Процак голова, Тов-а О. Кузничак заступник голови, І. Панчишак секретар, П. Головачук заст. секретар, О. Фейнік касієр і М. Болдариук бібліотекар.

Саїдууючі товариші зложили свої вкладки: Ю. Соботак 20 дол.; по 5 дол.: І. Процак, І. Дворановський, І. Панчишак, Т. Ковачук, М. Болдариук, І. Фейнік, П. Головачук, М. Михалівський, М. Бортей, Я. Курік, Н. Кришук, В. Сторжук, Н. Фейнік, С. Данилюк, М. Паньків, А. Стоп, П. Теленко; по 3 дол.: І. Фейнік, І. Корзів.

Кроми того комітет мав заставне дня 28. грудня в справі школи для дітнів. Стуж рішено учинити дітній читальні і писати по українськи, початків літератури і географії, плакати спів і ручні роботи.

3 тов. привітом, І. Процак.

ЛИСТ З СТАРОГО КРАЮ.

Один з наших товаришів, передав нам до поміщення лист, який він отримав від свого брата з села Яструбичі, повіт Сокала. Ім автором вісточки є брати не подаємо. Сей лист звучить:

Дорогі Товариші! Хочу тобі дещо написати про наше життя. В нас тепер таке життя, що краше-б і не жити. Першою війною нас думк зинишено, а секо вже допереніши. Як почали тут будувати Україну, то ніраз всі пани побірилися Українцями і почали хлопів бити нагирами. Установили для хлопів велику дисципліну, хлопів від 18 літ почали забирати на війну проти Пользків, а если котрий не хотів йти то били нагирами по 50 ударів, так що декотрі не вдержували і умирали. А тих, що забрали, то погнали проти Пользків і до Росії.

Одних наших хлопів на війні побиравали, а других Пользкі забрали в неволю і морили голодом і холодом. Котрий попав в польську неволю, так там і пропав; лише пізнійше про їх смерть доносили інші товариші. Пилина Запівського хлопця умер з голоду в Ярославі, то лежав два тижні в неволю, як описав інші товариші його поховання. Так було з тими, котрі погнали до Пользків. Кстинного Грива загнали на большевицький фронт і там він загинув, а Іван еше жив в польській неволі в Бересті Литовським. Два роки ми вже так мучились під Пользками. Як прийшли вони, то одбери нас чисто, ходили по коморах і що їм подобалося — забірали. До нас як прийшли з гветрами, то перешкували всі кутки, а нашому Гриві грозили смертю.

Тепер найбільше глоблять нас форшпани. Приїде віт і жовірів з карабіном і каже заграпати коні і їхати до Сокала чи до Кристинополя або куда небудь інше, везти що небудь для війська і то безплатно. Нині прийшли жовіри до нашого села і вигнали 40 фів везти до Сокала збіжжя, яку вони забрали в нашій селі.

Муніципальні школи — се наше перше завданя. Витак почала ся дискусія і читання статута Укр. Роб. Дому в Винніпегу. Зрозуміли статут, тов. І. Процак зробив виснес, щоб організувати відділ Укр. Роб. Дому, що було прийнято присутними одностайно. Після сего приступлено до спису членів і вибору заряду. До новозстваного відділу приступило 34 робітників і вибрано заряд з саїдууючих товаришів: І. Процак голова, Тов-а О. Кузничак заступник голови, І. Панчишак секретар, П. Головачук заст. секретар, О. Фейнік касієр і М. Болдариук бібліотекар.

Саїдууючі товариші зложили свої вкладки: Ю. Соботак 20 дол.; по 5 дол.: І. Процак, І. Дворановський, І. Панчишак, Т. Ковачук, М. Болдариук, І. Фейнік, П. Головачук, М. Михалівський, М. Бортей, Я. Курік, Н. Кришук, В. Сторжук, Н. Фейнік, С. Данилюк, М. Паньків, А. Стоп, П. Теленко; по 3 дол.: І. Фейнік, І. Корзів.

Кроми того комітет мав заставне дня 28. грудня в справі школи для дітнів. Стуж рішено учинити дітній читальні і писати по українськи, початків літератури і географії, плакати спів і ручні роботи.

3 тов. привітом, І. Процак.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Дорогі Товариші! Я Петро Качук, родом з Кішчан, Буковина, нахожду ся в шпиталі і в дуже критичнім положенню. В такім стані нахожду ся вже два роки. Сей шпиталь не дає хорим жадної одежі, а кожний хорий повинен мати свою. В мене одежі вже нема і се примусило мене звернутись до вас товариші робітники о маленьку матеріальну поміч. Я вірю, що Ви несли в сім не відмовите, за що наперед Вам дякую.

Жертви прошу слати на саїдууючу адресу:

P. W. Kachuk, Weston Sanitorium, Weston, Ont.

3 Торолд, Ont.

До українських робітників і робітниць в Канаді і в Америці. Дня 21. жовтня, 1920 р. заступався в Торолд робітничее товариство Просвіти ім. Т. Шевченка. Не маючи де сходитись, товариство рішило подалити о власну хату, рішало побудувати Укр. Роб. Дім. Товариство купило за 475 доларів будинок, який треба розбирати і перевозити на інше місце. Товариство наше молоде і еше бігане, тому примушено звертатись до вас товариші робітники за помочю. Ми віримо, що всі укр. робітничі товариства і поодинокі члени в Канаді і Америці не відмовлять нам фінансової помочі. Наше товариство поставило собі за ціль вести просвітну роботу серед укр. робітників в сім околиці, а головню утворити школу для їх дітнів. До тепер ми не маємо спроможности навіть де зійти ся і тулюємося — по приватних домах. Школи отворити зовсім не маємо де. Тепер ми купили будинок, але віддали за него всі гроші. Але його треба ще розбирати, перевезити знова зложити. При розбиранні багато матеріалу зипустить ся і його треба буде замінити новим, на що знова таки потрібні гроші. Тому товариші робітники ми звертаємося до вас за помочю. Жертуйте на Укр. Роб. Дім в Торолд.

Жертви прошу посылати на руки секретаря на саїдууючу адресу:

G. Sewinski, P. O. Box 1006, Thorold, Ont.

пачинають шабаним розтвяти мотузи і мочити у воді. Народ уміває, одні других відливають водою, бо думали, що Пользкі будуть їх вивіти. Коли вже все було готове, тоді Пользкі беруть війта і питають де збрюк. Віт відповідає, щої він, ні громади нічого не знають про збрюк.

Жовірів задрив війта з моряду, а війтаж положив його на сінаць і почали сікти мотрич мотузками по голому тілі. Так війтован, його заступникован, вістільному старості дали по 80 мотузків, а решту людий били прок во не змілаї, били, що аж кров влила. Опісля почали еше бити дічат, думали, що ті бовть ся білий, то скажуть де збрюк. Взяли молоді і дали їм 50 мотузків і еше почали бити дітвичі, аж нараз приїхав жовірів і сказав, що большевицькі близько. Пользкі кинули бити і почали відтяти. Люди помаїли, одні других ратують, прокливаючи Гімну. А війта Пользкі взяли з собою, то так засікли, що вся шкура заїзла і фіроку прислали його назад до села. Таке всім нам тут горе. А тепер знова щось заносить ся на нове, сподіють ся наступити большевицькі. Стуж не знаю, чи буду ми до тебе писати, бо почта не іде. Еше одні зазначаю: коли-б можна було зійти хатні до Канади, то половина людий поїхало-б, аби тільки вітяти з того нека. Ми еше тут не знаємо, хто візьме Галичину. Если-б ти міг, то передай що небуває, як хто буде сола їхати з Канади, але через почту нічого не писавши, бо Пользкі лагодять ся до утечі і почта не робить.

Поздоровлюю вас всіх сердечно Ваш брат.

3 тов. привітом, І. Процак.

ЛИСТ З СТАРОГО КРАЮ.

Один з наших товаришів, передав нам до поміщення лист, який він отримав від свого брата з села Яструбичі, повіт Сокала. Ім автором вісточки є брати не подаємо. Сей лист звучить:

Дорогі Товариші! Хочу тобі дещо написати про наше життя. В нас тепер таке життя, що краше-б і не жити. Першою війною нас думк зинишено, а секо вже допереніши. Як почали тут будувати Україну, то ніраз всі пани побірилися Українцями і почали хлопів бити нагирами. Установили для хлопів велику дисципліну, хлопів від 18 літ почали забирати на війну проти Пользків, а если котрий не хотів йти то били нагирами по 50 ударів, так що декотрі не вдержували і умирали. А тих, що забрали, то погнали проти Пользків і до Росії.

Одних наших хлопів на війні побиравали, а других Пользкі забрали в неволю і морили голодом і холодом. Котрий попав в польську неволю, так там і пропав; лише пізнійше про їх смерть доносили інші товариші. Пилина Запівського хлопця умер з голоду в Ярославі, то лежав два тижні в неволю, як описав інші товариші його поховання. Так було з тими, котрі погнали до Пользків. Кстинного Грива загнали на большевицький фронт і там він загинув, а Іван еше жив в польській неволі в Бересті Литовським. Два роки ми вже так мучились під Пользками. Як прийшли вони, то одбери нас чисто, ходили по коморах і що їм подобалося — забірали. До нас як прийшли з гветрами, то перешкували всі кутки, а нашому Гриві грозили смертю.

Тепер найбільше глоблять нас форшпани. Приїде віт і жовірів з карабіном і каже заграпати коні і їхати до Сокала чи до Кристинополя або куда небудь інше, везти що небудь для війська і то безплатно. Нині прийшли жовіри до нашого села і вигнали 40 фів везти до Сокала збіжжя, яку вони забрали в нашій селі.

Муніципальні школи — се наше перше завданя. Витак почала ся дискусія і читання статута Укр. Роб. Дому в Винніпегу. Зрозуміли статут, тов. І. Процак зробив виснес, щоб організувати відділ Укр. Роб. Дому, що було прийнято присутними одностайно. Після сего приступлено до спису членів і вибору заряду. До новозстваного відділу приступило 34 робітників і вибрано заряд з саїдууючих товаришів: І. Процак голова, Тов-а О. Кузничак заступник голови, І. Панчишак секретар, П. Головачук заст. секретар, О. Фейнік касієр і М. Болдариук бібліотекар.

Саїдууючі товариші зложили свої вкладки: Ю. Соботак 20 дол.; по 5 дол.: І. Процак, І. Дворановський, І. Панчишак, Т. Ковачук, М. Болдариук, І. Фейнік, П. Головачук, М. Михалівський, М. Бортей, Я. Курік, Н. Кришук, В. Сторжук, Н. Фейнік, С. Данилюк, М. Паньків, А. Стоп, П. Теленко; по 3 дол.: І. Фейнік, І. Корзів.

Кроми того комітет мав заставне дня 28. грудня в справі школи для дітнів. Стуж рішено учинити дітній читальні і писати по українськи, початків літератури і географії, плакати спів і ручні роботи.

3 тов. привітом, І. Процак.

ПРОСЬБА О ПОМІЧ.

Дорогі Товариші! Я Петро Качук, родом з Кішчан, Буковина, нахожду ся в шпиталі і в дуже критичнім положенню. В такім стані нахожду ся вже два роки. Сей шпиталь не дає хорим жадної одежі, а кожний хорий повинен мати свою. В мене одежі вже нема і се примусило мене звернутись до вас товариші робітники о маленьку матеріальну поміч. Я вірю, що Ви несли в сім не відмовите, за що наперед Вам дякую.

Жертви прошу слати на саїдууючу адресу:

P. W. Kachuk, Weston Sanitorium, Weston, Ont.

3 Торолд, Ont.

До українських робітників і робітниць в Канаді і в Америці. Дня 21. жовтня, 1920 р. заступався в Торолд робітничее товариство Просвіти ім. Т. Шевченка. Не маючи де сходитись, товариство рішило подалити о власну хату, рішало побудувати Укр. Роб. Дім. Товариство купило за 475 доларів будинок, який треба розбирати і перевозити на інше місце. Товариство наше молоде і еше бігане, тому примушено звертатись до вас товариші робітники за помочю. Ми віримо, що всі укр. робітничі товариства і поодинокі члени в Канаді і Америці не відмовлять нам фінансової помочі. Наше товариство поставило собі за ціль вести просвітну роботу серед укр. робітників в сім околиці, а головню утворити школу для їх дітнів. До тепер ми не маємо спроможности навіть де зійти ся і тулюємося — по приватних домах. Школи отворити зовсім не маємо де. Тепер ми купили будинок, але віддали за него всі гроші. Але його треба ще розбирати, перевезити знова зложити. При розбиранні багато матеріалу зипустить ся і його треба буде замінити новим, на що знова таки потрібні гроші. Тому товариші робітники ми звертаємося до вас за помочю. Жертуйте на Укр. Роб. Дім в Торолд.

Жертви прошу посылати на руки секретаря на саїдууючу адресу:

G. Sewinski, P. O. Box 1006, Thorold, Ont.

сил, щоб не отати позаду робітників з інших місцевостей. І робота ся принесла вже деякі гарні наслідки. Самі словами я хочу еше звернутись до укр. робітників сеї місцевості. Товариші! Ми повинні всі як один стати в ряди робітничої організації, бо тільки в ладі ми зможемо забороти собі криву долю. Ми повинні купити карти та пазурки і брати ся за робітничу літературу і за робітничі газети, яким в Канаді є "Укр. Роб. Вісти", а в Америці "Укр. Шод. Вісти". Всіми силами ми повинні стремити до просвіти, до знаня, ми повинні освідомитись не тільки самих себе, але і інших темних, несвідомих робітників, повинні відтяти їх від картів та пазурків і кланки в робітничі товариства. А